



## Kaj je ušesno maslo?

Ušesno maslo (cerumen) je naravna snov, ki nastaja v zunanjem sluhovodu in ima pomembno zaščitno vlogo – vlaži in ščiti kožo sluhovoda, ujame prah in mikroorganizme ter preprečuje vdor vode. Včasih pa se ušesno maslo lahko prekomerno nabira. **Cerumen obturans** je čep iz ušesnega masla, ki popolnoma ali delno zapre zunanji sluhovod. Najpogosteje nastane zaradi prekomernega izločanja masla ali zaradi neustreznega čiščenja ušes, npr. pri uporabi vatiranih palčk, ob čemer se nekaj masla odstrani, nekaj pa se ga nenamerno potisne še globlje v sluhovod, kjer se kopiči.

## Kako ga prepoznamo?

Prisotnost čepa lahko povzroči naslednje težave: občutek pritiska ali zamašenosti ušesa, slabši sluh (naglušnost), pokanje ali šumenje v ušesu, redkeje tudi bolečino, če je čep velik in povzroča pritisk na bobnič ali na steno sluhovoda. Težave se lahko izrazijo nenadno, če se čep navlaži in posledično nabrekne (npr. po plavanju ali umivanju las).

## Kako postopamo doma?

Če otrok nima bolečin ali akutnega vnetja ušesa, lahko poskusite z mehčanjem čepa doma.

- Uporabite oljne kapljice ali pršilo za uho za raztapljanje ušesnega masla (na voljo v lekarni brez recepta).
- Lahko uporabite tudi nekaj kapljic oljčnega ali mandljevega olja ali glicerina sobne temperature.
- Kapnite 2–3 kapljice v uho, otrok naj leži na boku, da tekočina ostane v ušesu nekaj minut.
- Postopek ponavljajte nekajkrat dnevno do 5 dni.

- Po mehčanju se čep lahko spontano izloči. V vsakem primeru bo zdravnik lažje očistil uho, če je čep ustrezno razmehčan.

Ne vstavljajte vatiranih palčk, ušesnih svečk ali drugih predmetov v otrokovo uho. Če ima otrok težave z ušesi (npr. pogosta vnetja, ušesne cevke), vkapavanje kapljic v uho doma, brez predhodnega obiska zdravnika, odsvetujemo.

## Kdaj k zdravniku?

- Če je prisotna bolečina v ušesu, ki vztraja tudi po odmerku analgetika,
- če se pojavi izcedek iz ušesa, za katerega niste prepričani, ali je ušesno maslo,
- če otrok toži zaradi slabšega sluha ali šumenja v ušesu kljub poskusom domačega zdravljenja.

## Izpiranje sluhovoda s toplo vodo s pomočjo brizge – postopek pri zdravniku

Izpiranje sluhovoda je postopek odstranitve ušesnega masla, tujkov ali izcedkov iz zunanjega sluhovoda.

Pred posegom in po njem zdravnik s pregledom z otoskopom oceni stanje sluhovoda in bobniča. Če je čep trd, se nekaj dni pred izpiranjem svetuje mehčanje z oljnimi kapljicami ali glicerolom. Uporabi se **velika brizga** brez igle, s katero v sluhovod vbrižgamo **mlačno vodo**. Sluhovod se na koncu nežno osuši. Po potrebi se postopek ponovi ali pa se preostanek čepa mehansko odstrani z inštrumenti.

Gradivo je informativne narave in kot tako namenjeno izključno splošnemu informiranju. Gradivo ne more nadomestiti pregleda pri zdravniku. Opisane informacije so splošne narave in morda niso primerne za vsak posamezen primer. V primeru nejasnosti ali vprašanj se posvetujte s svojim zdravnikom, v primeru nujnih stanj vedno pokličite 112. Gradivo temelji na smernicah, veljavnih v maju 2026. Pregledali so ga pediatri in zdravniki, ki obravnavajo otroke in mladostnike. Avtorji gradiva ne zagotavljajo, da so informacije vedno popolne, popolnoma posodobljene ali primerne za vsak klinični primer. Prav tako ne prevzemajo odgovornosti za kakršnekoli posledice, ki bi lahko nastale zaradi uporabe navedenih informacij. Uporaba gradiva je na lastno odgovornost.